

WAARAAN IS EEN SEKTE TE HERKENNEN ?

| [Terug naar de hoofdpagina.](#) |

Definitie

Hoewel woordenboeken het begrip "sekte" vaak als afscheidingbeweging van een grotere religie beschrijven, zullen de meesten van ons toch eerder geneigd zijn te denken aan een groepering die zich van de maatschappij afzondert en twijfelachtige praktijken kent. Wanneer iemand u derhalve vraagt of uw religie een sekte is, zult u indien u EERLIJK wilt zijn over het "gedrag" van uw religie moeten spreken. In het verdere verloop van deze beschouwing zal dan ook de volgende definitie gehanteerd worden:

SEKTE:

Een groepering die een pyramidevormige en autoritaire leiderschapstructuur heeft, met alle leerstellingen en richtlijnen komend van degene(n) aan de top. De groepering zal er aanspraak op maken de enige weg te zijn tot God, Paradijs, Verlichting, beheersen van de krachten van de geest, ultiem geluk, etc, en zal indoctrinatie en manipulatie gebruiken om gezag uit te kunnen oefenen en haar leden te behouden.

De meeste religieuze sektes leren dingen die de gevestigde kerken als ketterij beschouwen, maar niet allemaal. Sommige sektes onderwijzen de grondbeginselen van het Christelijke geloof, maar bezitten ook gedragspatronen die misbruik maken van mensen en hen manipuleren. Dit kan zowel gebeuren in niet-charismatische als in charismatische kerkgenootschappen. Er is dan sprake van een toevoeging van iemands eigen autoriteit en persoonlijke geschriften aan de algemeen aanvaarde beginselen. Zulke sektes ontlene hun gezag aan de interpretaties van het leiderschap en onderdanige en onvoorwaardelijke aanvaarding daarvan is noodzakelijk om als volwaardig lid gezien te worden. Deze acceptatie houdt ook leerstellingen in die de meeste mensen als bijkomstig beschouwen. De sleutel voor identificatie is echter dat sektes hun leden manipuleren en op een verkeerde manier beïnvloeden.

Andere kenmerken

- De sekte zal zich met betrekking tot andere geloofsrichtingen ELITAIR opstellen en een unieke positie opeisen, m.a.w. ZIJ ZIJN DE ENIGEN DIE GELIJK HEBBEN - alle anderen volgen de verkeerde weg. ZIJ ZIJN DE ENIGEN DIE GODS WIL DOEN - alle anderen zijn afvalligen.
- Zij zullen hun zaak actief promoten en daarbij inbreuk maken op door God gegeven persoonlijke rechten en vrijheden. Dit MISBRUIK kan zowel van theologische als van sociale of psychologische aard zijn.

Hoe sektes dit doen:

1. Hun leiders kunnen een EXCLUSIEVE BEDIENING, een bijzondere openbaring, of een door God gegeven positie of autoriteit voor zichzelf OPEISEN.
2. Zij geloven de "enige ware kerk" te zijn en nemen een KRITISCHE HOUDING TEN OPZICHTE VAN ANDERE GELOOFSRICHTINGEN aan, terwijl zij terzelfdertijd hun eigen groepering, leiders en werken aanbevelen en ophemelen. Sommige sektes maken zichzelf schuldig aan het HERSCHRIJVEN VAN HUN VERLEDEN, om minder fraaie details te doen vergeten.
3. Zij gebruiken INTIMIDATIE en hersenspoeltechnieken om de loyaliteit van leden af te dwingen. Wanneer iemand op wil stappen kan er gedreigd worden met hel en verdoemenis of een zekere dood in een komend oordeel (b.v. Armageddon), of de mogelijkheid door familie en vrienden buitengesloten te worden, etc. Dit is een wezenlijk onderdeel van het indoctrinatie-proces.
4. Van leden zal geëist worden dat zij de groepering FINANCIIEEL MOETEN ONDERSTEUNEN. Dit kan gebeuren door het verplichten tot het gecontroleerd geven van "tienden", het voor toetreding laten overschrijven van iemands gehele bezit, of door dwangmethoden die een schuldgevoel aanwakkeren bij degenen die niet hebben bijgedragen aan het verkopen van tijdschriften, bloemen of andere goederen van de groepering, als onderdeel van hun "bediening".

Terzelfdertijd kunnen bijbelgerelateerde sektes gewoontes van kerken zoals het vrijwillige bijdragen ophalen door het aanrijken van een collecte-schaal en/of het verkopen van geschriften en geluidsbandjes belachelijk maken. Zij gaan er gewoonlijk prat op dat ZIJ dit niet doen. Dit geeft buitenstaanders de indruk dat zij niet in geld geïnteresseerd zijn.

5. Er zal grote nadruk gelegd worden op de LOYALITEIT aan de groepering en haar leringen. Het leven van leden zal totaal opgeslokt worden door de

groepsactiviteiten; zij zullen weinig of geen tijd overhebben om voor zichzelf te denken door LICHAMELIJKE EN EMOTIONELE UITPUTTING. Dit is eveneens een wezenlijk onderdeel van het indoctrinatie-proces.

6. Er zal een totale CONTROLE nagestreefd worden over bijna elk aspect van het PRIVE-LEVEN van leden. Deze controle kan rechtstreeks zijn door het leven in een commune, klooster of leefgemeenschap, of door het constant en herhaaldelijk repeteren van onderricht met onderwerpen als "hoe een goede Christen te zijn" en "gehoorzaamheid aan het leiderschap". Sommige sektes hanteren een eigen, voor buitenstaanders ontoegankelijk taalgebruik, om het saamhorigheidsgevoel te bevorderen. Leden zullen naar hun voorgangers opkijken voor het verkrijgen van leiding in alles wat zij doen.
7. Bijbel-gerelateerde sektes kunnen met de mond belijden dat zij geen ONDERSCHIED maken tussen GEESTELIJKEN EN LEKEN en geen betaalde geestelijkheid bezitten - dat zij allen aan elkaar gelijk zijn. Maar wanneer men kijkt naar wie op het "podium" de leden rechtstreeks mag toespreken, wie er materiële ondersteuning en wie er speciale voorrechten of de achting van andere leden krijgt, dan blijkt vaak het tegendeel.
8. Elk afwijken of in twijfel trekken van de leringen van de groepering wordt ontmoedigd. KRITIEK HEBBEN in welke vorm dan ook wordt ALS REBELLIE GEZIEN. Er zal de nadruk worden gelegd op autoriteit, onvoorwaardelijke gehoorzaamheid en onderwerping. Hier wordt strak de hand aan gehouden.
9. Van leden wordt geëist dat zij op de een of andere manier hun loyaliteit aan de groepering demonstreren. Dit zou kunnen zijn door het WAKEN OVER ANDERE LEDEN (inclusief familie) onder het mom van belangstelling voor hun "geestelijk welzijn".

Er kan van hen verwacht worden dat zij MOEDWILLIG LIEGEN (hemelse misleiding) of de dood onder ogen zien door het weigeren van een bepaalde soort van medische behandeling.

10. Pogingen om weg te gaan of om pijnlijke feiten betreffende de groepering te onthullen, kunnen beantwoord worden met bedreigingen. Sommigen hebben een loyaliteitseed moeten afleggen of een verdrag moeten ondertekenen, waardoor zij zich bedreigd voelen. Degenen die de groepering ontvlucht zijn krijgen meestal te maken met CONFRONTATIES met andere leden die hen willen dwingen terug te keren.

Enkele inbreuken op rechten en vrijheden:

1. INBREUK OP INDIVIDUALITEIT

Het aannemen van een groepsmentaliteit. Men wordt niet toegestaan buiten het groepsverband een eigen onderzoek te doen, en men moet accepteren wat door de voorgangers onderwezen wordt. Er wordt veelvuldig gebruik gemaakt van het opdringen van schuldgevoelens; om de eigen wil ondergeschikt aan die van de groepering te maken. In zijn meest kwaadaardige vorm wordt de vrije wil gebroken door middelen als weinig proteïne bevattende diëten, gebrek aan slaap, en langdurige intimidatie.

2. INBREUK OP VERTROUWELIJKE ONGANG

Banden met vrienden, relaties, echtgenoten, kinderen, ouders etc. worden verbroken of ernstig belemmerd.

3. INBREUK OP FINANCIËLE MIDDELEN

Aandringen op het zoveel mogelijk afdragen van goederen en gelden aan de groepering. In sektes die niet de commune- of kloostervorm kennen, bevinden de leden ervan zich meestal in een lagere sociaal-economische positie, niet vanwege een lager inkomensniveau, maar omdat veel geld vrijgemaakt wordt voor de ondersteuning van de groepering.

4. DE "WIJ TEGEN DE REST VAN DE WERELD" MENTALITEIT

Het zich isoleren van de maatschappij. Iedereen en alles buiten de groepering wordt gezien als in duisternis of demonisch. Onder de vijanden bevinden zich nu ook vroegere vrienden, de kerken der christenheid, regeringen, onderwijssystemen, de media; oftewel de gewone wereld. Deze houding wordt als "middel tot redding" beschouwd.

5. INBREUK OP TIJD EN ENERGIE

De groepering controleert en gebruikt haast alle tijd en energie van haar leden voor groepsactiviteiten. De leden bevinden zich meestal in een aanhoudende toestand van mentale en lichamelijke uitputting.

Gevolgen van deze inbreuken:

1. VERANDERINGEN IN PERSOONLIJKHEID

Bloedverwanten zullen zeggen dat zij de persoon niet meer terugkennen. Het lid van de sekte ziet zichzelf als "rechtvaardig", en dit weerspiegelt zich in zijn gehele houding ten opzichte van buitenstaanders, zodat hij nu kan overkomen als afwijzend en hatelijk.

2. VERLIES VAN IDENTITEIT

Iemand kan zichzelf, los van de groepering, niet meer zien als een individu. Sommigen veranderen zelfs hun naam om met hun vroegere leven te breken.

3. VERVOLGINGSWAAN

Elke keer dat er iets negatiefs gezegd wordt over de groepering, juist of onjuist, wordt dit beschouwd als "vervolging". Ook kritiek op de man af wordt gezien als vervolging, enkel omdat sekteleiden de enige "werkelijke Christenen" of "verlichten" denken te zijn, en er niet bij stilstaan dat de

persoon zelf iets verkeerd zou kunnen doen. Terzelfdertijd meent men echter de vrijheid te hebben alles te kunnen bekritisieren wat iemand ook gelooft, zegt of doet, omdat "het gelijk aan hun kant is".

4. MAATSCHAPPELIJKE VERVREEMDING

Sekteleden kunnen hun vaardigheid verliezen om sociale kontakten te leggen buiten de groepering. Dit kan zover gaan, dat iemand die de sekte verlaat niet meer in staat is om zijn tijd in te delen of om eenvoudige beslissingen te nemen. Zijn wereldbeeld verandert en hij ziet de wereld door de ogen van zijn leiders. Hij wordt erg naïef ten opzichte van het normale leven.

5. ERNSTIGE SCHULDGEVOELEN

Alle bezigheden die iemand had voordat hij zich aansloot worden nu een aanleiding om zich tekort te voelen schieten, omdat voortaan dingen die "goed en waardig zijn voor het eeuwige leven" moeten worden nagestreefd. Kleine misstappen worden opgeblazen, zodat leden zich constant schuldig voelen aan het overtreden van zelfs de meest onbeduidende regel. Omdat men denkt dat men niet genoeg doet, voelt men zich schuldig. Omdat men zich afvraagt of een bepaalde manier van ontspanning wel gepast is, voelt men zich schuldig. Zelfs het rationeel denken is een struikelblok geworden.

Nawoord

Overal waar mensen zich organiseren is er sprake van een geven en nemen, en moeten er concessies gedaan worden, waardoor individuele rechten enigermate beknot worden ten gunste van het groepsbelang. In elke religie zullen daarom enkele of meerdere van de bovenstaande kenmerken aan te wijzen zijn. Men kan derhalve niet een religie, die men niet goed begrijpt, zonder meer een sekte noemen. Wel moet de bovenstaande uiteenzetting voldoende zijn om kwalijke tendensen in een religie te onderscheiden, zodat men bewustere keuzes kan maken.

Aan de ene kant van het spectrum van geloofsrichtingen kan gedragsbeïnvloeding beschouwd worden als positief en opbouwend, begrip en keuze bevorderend, terwijl de integriteit van het individu gerespecteerd wordt. Aan de andere kant van het spectrum moet men gedragsbeïnvloeding herkennen als typerend voor een sekte, afbrekend, begrip en keuze beperkend, terwijl de persoonlijke integriteit ondermijnd wordt. Omdat gedragsbeïnvloedingstechnieken op zichzelf niet goed of kwaad zijn, kunnen ze ethisch verantwoord en om praktische redenen gebruikt worden om onze levens te verrijken, keuzes te

vermeerderen, en onze creativiteit en individualiteit volledig tot zijn recht te doen komen.

Deze technieken kunnen echter ook gebruikt worden om iemands individualiteit om zeep te helpen, de persoonlijke groei te belemmeren, en van volgelingen willoze geestelijke slaven te maken, zoals aangetoond is door Jim Jones, David Koresh, en Adolf Hitler. Mensen kunnen op een dusdanig misleidende wijze gemanipuleerd en geïndoctrineerd worden dat zij hun eigen gevoelens, denkvermogen en vaardigheid in het maken van volwassen beslissingen gaan wantrouwen. Kwaadaardige sektes zijn er op uit mensen te misbruiken om hun macht te vergroten en om geldelijk gewin. Zij bestaan om totalitaire dictators, en niet om de leden ervan, te dienen. Zij hebben het verlangen door macht te besturen, en niet de macht der liefde. Charismatische leiders kunnen vaak de verleiding niet weerstaan om op een gevaarlijke manier hun macht over anderen uit te buiten.

Het op een goede manier gebruik maken van gedragsbeïnvloedingstechnieken zou door onszelf moeten gebeuren, niet door een of andere ver verwijderde gezagsfiguur. De werkelijke geestelijke gezindheid vraagt naar persoonlijk bewustzijn en verantwoordelijkheidsgevoel. Het recht om te geloven waarvan wij overtuigd zijn moet overeind gehouden worden. Het is echter wel zo dat gedragspatronen ter discussie gesteld moeten kunnen worden, met het oog op het beschermen van de menselijke vrijheden. Een goede maatstaf, om het karakter van onze betrokkenheid bij een religie, groepering of organisatie te toetsen, is te vinden in objectieve criteria zoals b.v. die welke beschreven zijn in de Verklaring van de Universele Rechten van de Mens (verkrijgbaar in de meeste bibliotheken en bij Amnesty International).